

foreningen var det, den i sin Fødsel lovede at blive, kraftig og levedygtig.

Teateroversigt.

Dagmartheatret

har, foruden Oehlenschlägers barnlige Idyl »Ærlighed varer længst«, der ikke kunde afvinde Tilskuerne nogen-
somhelst Interesse, spillet en underholdende Farce af Hr. *Gustav af Gejerslam*: »Aldrig i Livet«, der spøger med en stakkels Forfatters Genvordigheder, naar han vil have sine Bøger udgivne eller sine Skuespil opførte i levende Live. Naar han er død, gaar alt derimod ganske glat. Forlæggerne betaler hans Bøger i dyre Domme, og Teaterdirektørerne slaas om hans dramatiske Arbejder. Helten i »Aldrig i Livet« dør heldigvis ikke. Rygtet om hans sørgelige Endeligt er falsk, men har dog bevirket, at han har faaet sine Bøger solgt, sit Skuespil antaget, og at han kan fejre sin Genopstandelse med en Rejse til Spanien eller Italien. De flinke Skuespillere boltrede sig lystig i Farcens lattervækkende Situationer; Prisen bar Fru *Mathilde Nielsen* som en barsk Svigermoder, der først langt om længe — men lykkeligvis ikke for sent — faar Øje for, at hendes Datters Mand er en Berømt.

Sammen med »Aldrig i Livet« opførtes Fru *Erna Juel-Hansens* to-akts Skuespil »Aftenen før —«, der for omtrent et halvt Aarstid siden blev offentliggjort i Hr. *Peter Nansens* Tidsskrift »Af Dagens Krønike«. Man kan rolig paastaa, at havde *Edvard Brandes* ikke skrevet »Et Besøg«, havde Fru Juel-Hansen aldrig forfattet »Aftenen før —«. Men det forringer ikke hendes Arbejdes Værdi. Hun debuterer med det som dramatisk Forfatterinde og raader allerede over en ikke ringe teknisk Evne. »Aftenen før —« rummer i sine to korte Akter en levende Konflikt, som imidlertid hurtig bilægges, saa Stykket — i Modsætning til »Et Besøg« — kan ende i den fredeligste Harmoni af Verden. Det viser i korte og skarpe Træk, hvor stærk en Magt Konventionsens strænge Regler har over en ellers fordomsfri Mand som Herredsfoged Vedel, der næsten drives til at bryde sit givne Ord. Men da han hører, at den ydre Form er iagttaget, at Agathe ikke har levet i et frit Forhold til den Mand, hun har elsket før ham, men har ladet sig vie og har sin Vielsesattest i Orden, ja, saa gaar han omsider i sig selv og vender angrende tilbage.

Fru *Mantzius* var indtagende og fin som Agathe, og Hr. *Jaques Wiehe* fik det mest mulige ud af Herredsfogeden, som maaske er den af Stykkets Personer, der fra Forfatterindens Haand er mindst vellykket. Frk. *Lerche* spillede den gamle Præsteenke stilsfærdig og afdæmpet.

Den 8¹⁰/10 90.

Carl Behrens.

Siden sidst.

I Folketinget. Ved Fortsættelsen af første Behandling af Finansloven, Onsdagen den 15de Oktober, fremkom Hr. Herman Trier med Forslag til Statstilskud til Privatskoler og Privatlærere i København. Paa sin sædvanlige grundige og omfattende Maade viste han Kommunens store Arbejde i København for det offentlige Skolevæsen og Statens Uret overfor den og Københavns private Skolevæsen, som man skyldte megen Tak. Han viste, hvorledes det skadede den pædagogiske Side, at Privatskolen maatte paa Grund af det økonomiske Tryk nøjes med et stadig skiftende Personale; her øvedes en stor Uretfærdighed af Staten.

Herover blev Falkenstjerne vred. Vel saa han ogsaa den kaotiske Forvirring og Uretfærdighed, og medens han gav den højterede Minister adskillige ubarmhjertige Stik, hævdede han, at hvis Hr. Triers Forslag blev mødt med Imødekommenhed, blev det kun en endnu større Uretfærdighed. Han maatte tale Landsbyernes Sag. Det var de lavere Skoler, der skulde støttes, at ikke de flinkeste Elever gik til Byerne og derved unddrog Landbruget dets bedste Kræfter. Hr. F. talte som Landets Repræsentant (Vejle Amt III) og forlangte bestemt nægtet Tilskud til tekniske Skoler i Byerne.

Inden Slutningen af sin Tale kom han dog i Tanke om, at han var Københavner og bode paa Frederiksberg, hvorfor han ogsaa vilde være blød overfor Tilskudet til Søndermarken, naar blot hans Børn maatte faa Lov at slaa Kuldbøtter paa Græsplænerne og faa et Stykke Jord til at grave i, lave Huler o. s. v., at de smaa Poder kunde udvikles.

Ved første Behandling af det af Hr. Berg indbragte Forslag om Besættelsen af Sognepræstembeder i Folkekirken udtalte Hr. Henning Jensen, at ogsaa han var enig med Forslagsstilleren i, at Menigheden selv maa være medbestemmende om Valget af deres Præst, men han fandt, at Sognegrænsen ikke skulde være geografisk, men derimod afstikkes efter de der nærede religiøse Sympatier. De vedtagne Love om Sognebaandsløsning og Valgmenigheder viste Vejen. Der maa være Plads til alle religiøse Afskygninger indenfor Folkekirken. En Folkekirke, hvor kun en Tiendedel af Folket kunde faa sin religiøse Trang tilfredsstillet, ophørte at have sin Berettigelse. Flertallet i et Sogn (ikke geografisk) valgte da sin Præst, som blev lønnet af Staten, benyttede Kirken og Præsteboligen, hvorimod Mindretallet vel benyttede Kirken, men selv maatte skaffe Præsten Bolig, dog lønnes Præsten ogsaa her af Staten. Naturligvis maatte alle de, der stod i Folkekirken, bekende sig til den *historiske Kristendom*.

Tang tillagde Religionsundervisningen i Skolerne den skadelige Indflydelse paa Kirkens Tilstand, men hvis H. J.s Forslag blev gennemført, da var Opøsningen der.

Kultusministeren svarede, at han gik aldrig i Evighed ind paa slige Reformers og mente heller ikke noget andet Ministerium gjorde det.

I Bergs Forslag nævnes ogsaa Enker og ugifte Kvinder over 30 Aar som *Vælgere*, ikke direkte, men til sammen med Mænd at vælge et vist Antal *Mænd* af deres Midte, som da vælger Præsten. Ikke engang til Præstevalg turde vore mest demokratiske Mænd vove at sætte Kvinder som direkte Vælgere. — I Amerika er talrige Kvinder Præster og samler store Menigheder om sig.

Vi siger med H. J.: »Trænger vi til en Grundlovsforandring, saa lad os faa den.«

Nok værd at lægge Mærke til.

Socialøkonomiske Foredrag. Det økonomiske Spørgsmaal, den økonomiske Ordning o. s. v. det er Ord, der ligesom ligger i Luften, de høres tidlig og silde, og hvor faa Mennesker, i alt Fald blandt Kvinderne, kender Grundprinsiperne i vore sociale Forhold.

Og skal der tales om et nyt System og forandrede Grundprinsipier, maa man vel først og fremmest kende Lovene for det bestaaende Samfund og den historiske Udvikling i dette.

Kvindelig Fremskridtsforening, som altid har vidst at gaa i Spidsen for Oplysning, naar det gælder Kvinderne og helst ønsker at gaa til Bunds i aktuelle Spørgsmaal, har allerede i to Vintre haft Kursus i Fag, som kunde udvikle Deltagerne til Selvtænkning og større Selvstændighed ved Kendskab til vort Retsvæsen og sociale Ordning. — Foreningen vil i Aar afholde en Række socialøkonomiske Foredrag i selve Foreningen. Disse tager deres Begyndelse Mandagen den 27de, Aften Kl. 8¹/₂, præcis, Østergade 15.

Husk.

De ærede Medlemmer erindres om, at Kv. Fr.s Stiftelsesfest den 10de November vil blive fejret for Medlemmerne med saavel mandlige som kvindelige bekendte med Fællesspisning og Bal.

Billetter kan afhentes hos Bestyrelsens Medlemmer samt ved Møderne.

* * *

Hr. Cand. polit. Helsing begynder Mandagen den 27de Oktober Aften Kl. 8¹/₂ præcis Østergade 15 en Række socialøkonomiske Foredrag og fortsætter den 4de Mandag i hver Maaned. Kun Medlemmer har Adgang.

3)

Til sidst.

Efter »Dalmasen«.

Fortsat.

Aftenen var langt fremrykket inden han igen vendte hjem.

»Det er koldt derude,« sagde han, »men her er hyggelig og varmt.«

Han satte sig i Sofaen med et træt Suk.

Moderen satte sig hen til ham, tog hans Haand i sin og sagde: »Nu, min kære Dreng, skal du have dette Værelse for dig selv, jeg har ordnet det saaledes, at jeg tager det lille Kammer bagved til mit eget Brug«.

»God Nat min Dreng, og Tak for i Dag og alle Dage,« sagde hun rørt, »du har aldrig gjort mig andet end Glæde, maatte det altid blive saaledes.«

Morgenen kom herlig og klar, en yndig Majmorgen med Solskin og Fuglekvidder, men for den fattige Kone var den mørk og truende; Sønnen laa i hæftig Feber.

»Hjærnebetændelse,« sagde Lægen, der blev hentet, »han har overanstrengt sig, og siden har han forkelet sig.«

O, hvad Moderen led.

Nogle Dage efter var alt Haab ude. Hans mørke Øjne glødede, han var vild og urolig.

»Naar han blot et eneste Øjeblik kunde komme til sig selv,« tænkte hun i navnløs Smærte. Hun laa paa Knæ ved hans Seng. Pludselig mødte et klart Blik hende.

»Moder, Huen,« sagde han svagt.

Hun rejste sig og gav ham den.

I nogle Minuter saa han paa den, drog et dybt Suk og forsøgte at række Moderen Haanden.

Hun bøjede sig over ham og modtog det sidste Kys af sin Dreng. Saa var det hele forbi.

Solens første Straaler lyste over dem begge; hun sad paa en Skammel ved Sengen

med Studenterhuen fast knuget mellem Hænderne, den var engang for dem begge bleven Frihedens Symbol.

Nabokonen havde sagt: »Saa bliver han vel ikke ret længe hos dem.« — Nu var han gaaet bort, men hun maatte blive tilbage ene med sin Kamp og Smærte.

Taare efter Taare trillede ned ad hendes Kinder og faldt paa Huen. Hendes Livsglæde var forsvunden, og hun syntes at Hjertet laa knust under en tung Blyvægt, og endda levede hun — maaske skulde hun leve længe uden Haab og Fred.

Hun saa paa sin Yndling, han laa dér saa bleg og kold, aldrig mere skulde han tage Del i hendes Smerte, aldrig mere give hende nogen Glæde. Alt var forbi.

Foran hende laa blot den aldrig løste Gaade — Livet.